

DYSLEXIEPROTOCOL

Per januari 2024

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het accuraat aanleren en/of het vlot toepassen (automatiseren) van het lezen en/of het spellen op woordniveau.¹

Kenmerken:

De beheersing van het lees- en/of spellingsniveau (accuratesse en/of vlotheid) ligt significant onder het niveau dat vereist is in de (onderwijs)situatie waarin de leerling de lees- en spellingsvaardigheid moet toepassen.²

Ondanks adequate remediërende instructie en begeleiding in het verleden (primair onderwijs) of gedurende een periode in het voortgezet onderwijs, blijven de problemen in het aanleren en het toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau bestaan.³

¹ Stichting Dyslexie Nederland

² Protocol Dyslexie, K PC -groep

³ Protocol Dyslexie, K PC -groep

1. Het Wateringse Veld college heeft de volgende missie

Dyslectische leerlingen moet de gelegenheid worden geboden om te leren omgaan met hun dyslexie en ze moeten niet belemmerd worden in het volgen van de opleiding waartoe ze op basis van hun cognitieve capaciteiten in staat zijn.

2. Signalering en handelingsafspraken

In de onderbouw worden de vorderingen van de leerlingen in de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde gevolgd met de Diatoetsen. Hiermee worden de vaardigheden begrijpend lezen (Engels en Nederlands), woordenschat (Engels en Nederlands), spelling (Nederlands) en rekenen/wiskunde getoetst.

De eerstejaars maken een nulmeting aan het einde van de eerste periode. Volgmetingen voor alle onderbouwklassen vinden plaats aan het einde van het schooljaar. Op deze wijze kan worden vastgesteld of de leerlingen op het gewenste niveau zijn en welke voortgang is geboekt. Vakdocenten gebruiken de resultaten om te bepalen welke leerlingen extra oefening nodig hebben en welke leerlingen juist meer uitdaging aankunnen.

De resultaten van de diatoetsen worden met de leerlingen en hun ouders besproken en in Magister vastgelegd.

De diatoetsen zijn niet ontwikkeld met het doel om dyslexie of lees- en spellingproblemen aan te duiden, maar kunnen wel ingezet worden voor de signalering. Bij een lage score op begrijpend lezen (diatekst) is het mogelijk dat er problemen zijn bij het technisch lezen en kan het zinvol zijn om aanvullend onderzoek te doen. Met diaspel kunnen spellingproblemen gesignaleerd worden.

Bij de leerlingen die laag scoren op diatekst en diaspel worden twee testjes afgenomen die zijn beschreven in het Signaleringsinstrument Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. Het gaat om de stilleestoets 'Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?' Het doel van deze toets is om de stilleessnelheid te toetsen en een indicatie te krijgen voor het vasthouden van informatie. Getoetst wordt hoeveel woorden zijn gelezen na 1, 2 en 3 minuten. Dit wordt afgezet tegen een gemiddelde leessnelheid. De andere toets is een dictee: 'Het wonderlijke weer'. Dit dictee bestaat uit een aantal zinnen in oplopende moeilijkheidsgraad, bedoeld om hardnekkige spellingfouten te signaleren.

Beide toetsen zijn geen dyslexietoetsen. Om dyslexie vast te stellen is uitgebreid onderzoek nodig door een specialist. Daarom worden leerlingen zo nodig doorverwezen naar de huisarts.

Indien er vermoedens zijn van dyslexie kunnen de ouders een uitgebreid onderzoek laten uitvoeren bij een gespecialiseerde instantie. Aan het uitgebreide dyslexieonderzoek zijn kosten verbonden. Deze kosten komen volledig voor de rekening van de ouders. Uiteraard is dit onderzoek geheel vrijwillig. Faciliteiten kunnen echter alleen op basis van de uitkomsten van een uitgebreid dyslexieonderzoek verstrekt worden. Vanuit het dyslexieonderzoek kunnen handelingsafspraken voortkomen. Hierin worden leerling specifieke aandachtspunten met betrekking tot de dyslexie aangegeven. De handelingsafspraken worden door de coördinator passend onderwijs in het leerlingvolgsysteem vastgelegd.

3. Faciliteiten

Indien er dyslexie bij een leerling is vastgesteld wordt er een dyslexieverklaring afgegeven door de instantie die het onderzoek heeft verricht. De leerling krijgt op school een zorgpasje dat recht geeft op het gebruik van faciliteiten. Alle toegekende faciliteiten moeten van tevoren door de coördinator passend onderwijs zijn goedgekeurd.⁴

De volgende algemene faciliteiten kunnen worden geboden:

- Verlenging van toets tijd:
Bij een toets tot 45 minuten geldt een verlenging van maximaal 10 minuten
Bij een toets van maximaal 120 minuten geldt een verlenging van maximaal 15 minuten.
Bij een toets van maximaal 180 minuten geldt een verlenging van maximaal 30 minuten.
- Gebruik van een toets laptop bij toetsen
- Gebruik van het voorleesprogramma TextAid
- Niet meer dan één talentoets per dag.

Faciliteiten tijdens het (school)examen worden vermeld in het vigerende examenreglement.

De volgende specifieke faciliteiten⁴ voor talen kunnen worden geboden:

- Als een woord fonetisch wordt geschreven, wordt dit goed gerekend.
- Fouten m.b.t. (mede) klinkerverdubbeling worden niet meegerekend.
- Fouten m.b.t. letterverdraaiing en in vaste lettercombinaties worden niet fout gerekend.
- Als een woord door verkeerde spelling een andere betekenis krijgt, gelden de bovenstaande regels niet.
- Enkele vakspecifieke aanvulling en bij de vakken Duits en Frans, zoals de umlautfunctie bij Duits en/of accenten bij Frans.

4. Vrijstellingen

Bovenbouw:

Er kan alleen vrijstelling gegeven worden voor een tweede moderne vreemde taal op het vwo. Op de havo kan geen vrijstelling voor een tweede moderne vreemde taal gegeven worden. Dit staat beschreven in artikel 26e, terug te vinden in het Inrichtingsbesluit WVO.⁵

Voorwaarden voor het verkrijgen van vrijstelling van een tweede moderne vreemde taal in de bovenbouw van het vwo:

- De leerling heeft een stoornis, die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal:
- Uitgebreide deskundigheidsverklaring dyslexie.
- Vooruitgang in klas 1 t/m 3 ontbreekt.
- Inzet van de leerling is in de klassen 1 t/m 3 goed geweest.

⁴ Deze faciliteiten gelden niet in het geval de toets op de computer gemaakt wordt met gebruik van spellingscontroller.

⁵ [wetten.nl - Regeling - Inrichtingsbesluit WVO - BWBR0005946 \(overheid.nl\)](http://wetten.nl - Regeling - Inrichtingsbesluit WVO - BWBR0005946 (overheid.nl))

- Het onvoldoende resultaat van de 2e moderne vreemde taal alleen of in combinatie met andere resultaten vormt voor het slagen een ernstige belemmering.

5. Overgangsnormen onderbouw t.b.v. tweede moderne vreemde taal (Frans en/of Duits) voor dyslectische leerlingen

Voor leerlingen die aan de onderstaande voorwaarden voldoen gelden aangepaste overgangsnormen in klas 1 en 2 voor het mavo en in klas 1 t/m 3 voor het havo en het vwo. Er moet aan alle vijf voorwaarden voldaan worden alvorens de aangepaste overgangsnormen voor de leerling geldend zijn. De teamleider beslist in overleg met de coördinator passend onderwijs en de vaststelling vindt plaats tijdens de commissievergadering aan het einde van het schooljaar.

- Uitgebreide deskundigheidsverklaring dyslexie.
- Vooruitgang in de klas ontbreekt.
- Inzet van de leerling is goed geweest.
- De resultaten voor de tweede moderne vreemde taal vormen een ernstige belemmering voor de overgang naar het volgende leerjaar.
- De leerling kiest in de bovenbouw havo of vwo geen tweede moderne vreemde taal.

Aangepaste overgangsnormen:

- Mavo leerjaar 2, Duits:
Indien het cijfer op het eindrapport voor het vak Duits lager is dan 6.0 is, mag er 1.0 punt bijgeteld (tot maximaal 6.0) worden alvorens de gewone overgangsregeling toegepast wordt.
- Havo/vwo leerjaar 2 en 3 Duits en leerjaar 1 t/m 3 Frans:
Indien het cijfer op het eindrapport voor het vak Duits en/of Frans lager is dan 6.0 is, mag er 1.0 punt bijgeteld (tot maximaal 6.0) worden alvorens de gewone overgangsregeling toegepast wordt.

6. Borging handelingsafspraken

Het is belangrijk de gemaakte individuele afspraken per leerling vast te leggen en voor de begeleidende teamleden inzichtelijk te maken.

- De specifieke handelingsafspraken worden door de coördinator passend onderwijs in het leerlingvolgsysteem vastgelegd.
- De gemaakte handelingsafspraken kunnen op vraag van één van de betrokken partijen geëvalueerd worden, waarna de handelingsafspraken eventueel kunnen worden bijgesteld door de coördinator passend onderwijs.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de coördinatoren passend onderwijs via e-mail:

l.koehler@wateringseveldcollege.nl (onderbouw)

c.neuteboom@wateringseveldcollege.nl (bovenbouw)